

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos CCI. — Izdan in razposlan 23. dne decembra 1916.

Vsebina: Št. 419. Ukaz o porabljanju zaseženega lanenega semena.

419.

Ukaz trgovskega ministra v porazumu z udeleženi ministri z dne 20. decembra 1916. l.

o porabljanju zaseženega lanenega semena.

Na podstavi cesarskega ukaza z dne 10. oktobra 1914. l. (drž. zak. št. 274) se ukazuje tako:

§ 1.

Ministrstvena ukaza z dne 26. junija 1916. l. (drž. zak. št. 198) in z dne 12. septembra 1916. l. (drž. zak. št. 302) se razveljavljata in nadomeščata z naslednjimi določili.

§ 2.

Vse zaloge lanenega semena, kar jih je v tuzemstvu, so zasežene. To ima učinek, da se zaseženo laneno seme ne sme niti porabljati, podelovati, pokladati, niti prostovoljno ali prisilno prodati, tudi ne kupovati, ako se ne ukrenejo drugi zaukazi v tem ukazu ali s posebnimi ukazili trgovskega ministra v porazumu s poljedelskim ministrom.

Kupne in dobavne pogodbe o lanenem semenu, ki še niso izpolnjene, preden dobi ta ukaz

moč, so brez moči, kolikor nasprotujejo predpisom tega ukaza.

Pravica zahtevati izpolnitev ali odškodnino zaradi neizpolnjene pogodbe se ne more uveljavljati.

Zahteve zaradi neizpolnjene pogodbe, ki so nastale pred pričetkom veljavnosti tega ukaza, ostanejo neizpremenjene; toda kupec ne more zahtevati izpolnitve, temveč le odškodnino.

§ 3.

Iz vseh zaseženih zalog je najprej založiti potrebščino semenja za setev leta 1917.; od ostalega ostanka je množine, ki niso pripravne za setev, izročiti v podelovanje v laneno olje, porabljanje za setev pripravnih množin pa se pridržuje porazumni določitvi poljedelskega ministra in trgovskega ministra.

Množine semenja, sposobnega za kaljenje, ki jih je že prevzelo avstrijsko središče za olje in mast d. dr., je dati na razpolaganje avstrijskemu središču za lan d. dr. po ceni lastnih stroškov.

§ 4.

Za prevzemanje zaseženega lanenega semena je določeno avstrijsko središče za lan d. dr. To središče je dolžno zaseženo laneno seme kupiti in prevzeti.

Nadalje mu je poverjen popis zalog in potrebnosti in odkazovanje semenja in pri tem se mora posluževati sodelovanja javnih organov, ki so mu dani na razpolaganje, in kmetijskih glavnih korporacij (deželnih kulturnih svetov, kmetijskih družb).

Avstrijsko središče za lan d. dr. je dolžno o zaseženih množinah lanenega semena, ki jih je prevzelo, trgovinskemu ministrstvu do desetega dne vsakega mesca predložiti izkaze.

§ 5.

Kmetovalcem, ki nameravajo sejati lan v letu 1917. in razpolagajo s primernimi zalogami lanenega semena, je pustiti množino semenja, potrebno za površino, ki se poseje in ki jo je navesti ob popisovanju zalog.

Kmetovalcem, ki ne razpolagajo z zalogami ali ne z zadostnimi zalogami, se odkaže potrebno semenje po meri zalog, kar jih je.

Dovoljeno je zamenjavati semenje med samopreskrbniki (semenje lastnega pridelka) v isti občini s pritrditvijo občinskega predstojnika, med različnimi občinami enega političnega okraja z dovoljenjem političnega okrajnega oblastva in med občinami različnih političnih okrajev ali dežel z dovoljenjem političnega deželnega oblastva, oziroma deželnih oblastev. Oblastvo, ki dá dovoljenje, mora v vseh primerih obvestiti avstrijsko središče za lan d. dr. o danem dovoljenju.

§ 6.

Za odkazano semenje zaračuni avstrijsko središče za lan d. dr. ceno, ki jo določi poljedelsko ministrstvo in ki se podaja iz lastnih stroškov avstrijskega središča za lan d. dr. za vse nabavljeno semenje.

§ 7.

Kdor je prejel laneno seme za sejanje s tem, da se mu je pustilo iz lastnih zalog ali da se mu je odkazalo, je dolžen posejati ga; ako bi bil za družan to storiti, mora to priglasiti avstrijskemu središču za lan d. dr. nemudoma po nastopu zapreke in imeti dotično množino semenja pripravljeno, da se drugače razpolaga z njo.

Da se semenje porabi v redu, nadzoruje komisija za pridelke. Vrhutega ima avstrijsko središče za lan d. dr. pravico se prepričati po svojih organih ali po javnih organih (§ 4), ki se mu dadó na razpolaganje, ali se je izpolnila dolžnost sejanja.

§ 8.

Posestnik zaseženega blaga, kolikor je vezano izročilni dolžnosti, je dolžen prodati blago avstrijskemu središču za lan d. dr. po prevzemni ceni (§ 9). Nadalje je dolžen poslati avstrijskemu središču za lan d. dr. na zahtevanje enega ali več poprečnih poskusov, da se preskusi blago. Končno je dolžen blago stvarno hraniti in dobro ravnati z njim dotlej, da se prevzame ali poseje.

§ 9.

Prevzemna cena znaša 100 K za 100 kg lanenega semena čiste teže, loko na železniško postajo, ki je najbližnja kraju skladišča zalog. Ta cena se umeva za zdravo, suho, trgovinsko običajno snajeno blago. Za laneno seme, ki je pripravno za setev, se dovoljuje priklad do 20 K za 100 kg. Da izrekajo v tem oziru mnenje o lanenem semenu, so poklicane pristojne kmetijske glavne korporacije. Plača se takoj po prevzetju.

Ako se o višini cene za blago, ki ne ustreza gornjim zahtevam, ne doseže dogovor med strankami, jo določi v okviru prevzemne cene, privzemši stranke, okrajno sodišče, v čigar okolihu je blago, v nespornem postopanju, zaslišavši izvedence. V tem primeru mora avstrijsko središče za lan d. dr. ob prevzetju začasno v gotovini plačati ceno, ki jo je ponudilo. Odločba okrajnega sodišča se more v osmih dneh izpodbijati z rekurzom. Zoper odločbo druge stopnje ni dopusten nadaljen pravni pomoček.

V koliko mora stroške postopanja povrniti ena izmed strank ali jih je deliti med stranke, odloči sodišče po svobodnem preudarku. Dolžnost dobave se ne odlaga s sodnim postopanjem.

§ 10.

Železnice ali parnoplovstvena podjetja smejo sprejemati pošiljatve lanenega semena v prevoz le tedaj, ako je voznim listinam za vsako pošiljatve pridejano prevozno potrdilo, ki ga je izdalo avstrijsko središče za lan d. dr. po priloženem vzorcu.

Za pošiljatve vojaške uprave, za pošiljatve iz carinskega inozemstva, iz Ogrskega, iz Bosne ter Hercegovine ni treba takih prevoznih potrdil.

§ 11.

Ako se posestnik brani prodati svoje zasežene zaloge lanenega semena avstrijskemu središču za

lan d. dr., mora politično oblastvo prve stopnje, v čigar okolišu so zaloge, razsoditi o dolžnosti, da se oddadó zaloge in, ako treba, odrediti, da se prisilno odvzamejo na posestnikove stroške.

Razsodba ima moč zoper vsakega, ki ima pravice do zalog.

§ 12.

Ako se prisilno odvzamejo zaloge, je odbiti 10 odstotkov od prevzemne cene. Ako posestnik ali njegovo bivališče ni znano ali ako naj služi cena za zadostitev zahtev tretjih oseb iz stvarnih pravic, je vrednost blaga položiti na sodišču.

Prisilno odvzete zaloge mora njih zadnji posestnik brezplačno hraniti in stvarno ohraniti dotlej, da se odpeljejo.

§ 13.

Avstrijsko središče za lan d. dr. mora laneno seme, ki ga je izročiti v podelovanje (§ 3), po ceni lastnih stroškov prepustiti avstrijskemu središču za olje in mast d. dr., ki je dolžno prevzeti to laneno seme, in ga odkazati tistim izdelovalcem olja, ki mu jih oznameni vojna zveza industrije za olje in mast.

Dobljeno laneno olje razdeljuje porabnikom vojna zveza industrije za olje in mast z odobrenjem trgovinskega ministra (§§ 2 in 14 ministrstvenega ukaza z dne 8. aprila 1916. l. [drž. zak. št. 94]) in ustanavlja ceno, po kateri jim mora avstrijsko središče za olje in mast d. dr. oddajati laneno olje.

Oljčne kravajce mora avstrijsko središče za olje in mast d. dr. izročiti središču za krmila po ceni, ki jo določi poljedelski minister v porazumu s trgovinskim ministrom.

§ 14.

Prestopke tega ukaza in vsako sodelovanje ob preprečenju dolžnosti, ustanovljenih v njem, kaznuje politično oblastvo prve stopnje na denarju do 5000 kron ali z zaporom do 6 mesecev, ako ta dejanja ne spadajo pod strožjo kazen.

§ 15.

Ta ukaz dobi moč dne, katerega se razglasi.

Klein s. r.

Stibral s. r.

Schaible s. r.

Schwartzenuau s. r.

Marek s. r.

Clam-Martinić s. r.

Prevozno potrdilo

za laneno seme.

Pošiljačevo ime .....

v ..... ima pravico poslati

..... kg lanenega semena,

in sicer v času od ..... do .....

od (ime pošiljalne postaje) .....

v (ime namembne postaje) .....

po (železnici ali parniku) na naslov (prejemnikovo ime in stanovišče) .....

....., dne ..... 19... l.

Avstrijsko središče za lan d. dr.

To potrdilo je trpežno pridejati vozni listini.

Da je potrdilo pridejano, je zaznamovati v vozni listini.

Potrdilo naj odvzame namembna postaja.